

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η****Αριθ. 300/17.9.2015**

Σήμερα ημέρα Πέμπτη 17 Σεπτεμβρίου 2015 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν η Αντιπρόεδρος Λίνα Αλεξίου και τα μέλη Κωνσταντίνος Αποστολάς, Γεώργιος Στεφανάκης, Δήμητρα Παπαδοπούλου.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ασχολήθηκε με την ενδεχομένη υπό της εταιρείας με την επωνυμία **ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.** ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **STAR CHANNEL**, παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 21^η Ιουλίου 2015.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:

I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό την μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας.

II. Το άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά το οποίο η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους.

III. Το άρθρο 26 παρ. 4 του Π. Δ/τος 109/2010, κατά το οποίο οι τηλεοπτικοί σταθμοί ελεύθερης λήψης οφείλουν να μη μεταδίδουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές υπερβολικής βίας, καθώς και να μη μεταδίδουν σκηνές φυσικής ή λεκτικής βίας στα ειδησεογραφικά τους προγράμματα, χωρίς αυτό να είναι αναγκαίο για την πληροφόρηση του κοινού για ορισμένο γεγονός.

IV. Το άρθρο 17 του Ν. 2101/1992 (Κύρωση Δ.Σ. για τα δικαιώματα του παιδιού), κατά το οποίο «τα Συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν τη σημασία του έργου που επιτελούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και φροντίζουν ώστε το παιδί να έχει πρόσβαση

σε ενημέρωση και σε υλικό, που προέρχονται από διάφορες εθνικές και διεθνείς πηγές, ιδίως σ' αυτά που αποσκοπούν στην προαγωγή της κοινωνικής, πνευματικής και ηθικής ευημερίας του, καθώς και της σωματικής και πνευματικής υγείας του».

V. Το άρθρο 9 παρ. 1 και 3 του Κανονισμού 2/1991 του Ε.Σ.Ρ., κατά το οποίο η παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκήσει στους ανήλικους αν προβληθεί σε χρόνο που συνηθίζουν να παρακολουθούν ανήλικοι και οι εκπομπές δεν πρέπει να περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγράμματα που περιέχουν σκηνές άσκοπης βίας.

VI. Το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3592/2007, κατά το οποίο σκοπός των διατάξεων του παρόντος νόμου είναι η ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων.

VII. Το άρθρο 1 παρ. 1 εδ. γ του Ν. 2328/1995, κατά το οποίο οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται οι άδειες υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος.

VIII. Το άρθρο 3 παρ. 2 εδ. γ του Ν. 1730/1987, στο οποίο προβλέπεται μεταξύ των αρχών που διέπουν τις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και η αρχή της καλής ποιότητας των εκπομπών.

IX. Το άρθρο 2 παρ. 1 του Π.Δ. 77/2003, κατά το οποίο οι ειδησεογραφικές και άλλες δημοσιογραφικές και πολιτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης καθώς και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

X. Το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 3051/2002 κατά το οποίο «σε περίπτωση που ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη, καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη Ανεξάρτητης Αρχής εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή παραιτηθούν ή απολέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, η Αρχή συνεχίζει να έχει νόμιμη συγκρότηση μέχρι το διορισμό νέων, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν για το σχηματισμό απαρτίας. Στην περίπτωση αυτή τα καθήκοντα του Προέδρου ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο της Αρχής ή σε περίπτωση ελλείψεώς τους από τον αναπληρωτή τους ή από μέλος που ορίζεται από την Ολομέλεια της Αρχής». Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, μετά τη λήξη της θητείας του Προέδρου και δύο μελών του ΕΣΡ κατά την 16.4.2015, οπότε και συμπληρώθηκε το προβλεπόμενο στο άρθρο 109 του Ν. 4316/2014 χρονικό διάστημα των τριών μηνών παρατάσεως της θητείας (που είχε λάβει χώρα κατόπιν παρατάσεων δια ετέρων διαδοχικών διατάξεων νόμου), το ΕΣΡ συνεδριάζει νομίμως με τέσσερα μέλη εφόσον διαθέτει την προβλεπόμενη στην ως άνω διάταξη απαρτία.

XI. Το άρθρο 4, παρ. 1, στοιχείο β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις νόμιμες κυρώσεις.

Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, των ενόπιων του Συμβουλίου τούτου ισχυρισμών του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας με την επωνυμία **NEA ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.** ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **STAR CHANNEL**, του υποβληθέντος υπομνήματος και της παρακολουθήσεως, από τα αρχεία της υπηρεσίας, της εκπομπής «ΦΜ live» που προβλήθηκε κατά την 23^η.4.2015, από ώρας 17:00 έως 18:50, προέκυψαν τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το αρχείο της υπηρεσίας, το θέμα της καταγγελίας εμφανίστηκε ξανά στις **17:57** μέχρι τις **17:13** (ένδειξη αρχείου 0:57:25-0:57:44).

Η ερώτηση εντάσσεται στα πλαίσια ενός κουίζ που παίζουν οι παρουσιαστές (κ. κ. Μπακοδήμου και Σεργουλόπουλος) ο ένας εναντίον του άλλου. Ο κ. Γιάννης Πουλόπουλος κάνει τις ερωτήσεις του κουίζ.

Γιάννης Πουλόπουλος: Έλα, και άλλο ένα: *ποια κυρία της σόουμπιζ, όταν ήταν μικρή έγδνε τις κουκλίτσες της και τις έβαζε να κάνουν σεξ και μετά που μεγάλωσε γδυνόταν μόνη της;*

Μαρία Μπακοδήμου: *Αλλά έπινε πρώτα, για να γδυθεί.*

Γιάννης Πουλόπουλος: *Ναι, ναι, ναι έπινε.*

Μαρία Μπακοδήμου: *Για να μην καθυστερήσει και ντρέπεται. Ενδιαφέρον.*

Σύμφωνα με το αρχείο της υπηρεσίας, το θέμα της καταγγελίας εμφανίστηκε ξανά στις **18:10** μέχρι τις **18:13** (ένδειξη αρχείου 1:10:54-1:13:50).

Ο κ. Σεργουλόπουλος επέλεξε την κατηγορία «Σεξ» (λοιπές κατηγορίες: Ίντριγκα, Μουσική Tutti Frutti, Επ' Αυτοφώρω, Παιχνίδι, Vintage), οπότε και ο κ. Γιάννης Πουλόπουλος, αναφέρει:

Γιάννης Πουλόπουλος: *Το θέμα είναι ότι αυτή η κυρία δεν έκοβε απλά τα κεφάλια (σ.σ. εννοεί από τις κούκλες) έκανε κάτι χειρότερο. Κάτι ανομολόγητες πράξεις με τις κούκλες της. Τις έγδνε και τις έβαζε να κάνουνε....*

Φώτης Σεργουλόπουλος: *... ανομολόγητες πράξεις.*

Γιάννης Πουλόπουλος *Όπως τα είπες, Φώτη μου. Ποιες είναι αυτές; Λοιπόν, έχω φωτογραφικό ντοκουμέντο αγαπημένο.*

Στη συνέχεια παρουσιάζονται φωτογραφίες με τις τέσσερις επιλογές απάντησης: Δέσποινα Βανδή, Χριστίνα Λαμπίρη, Μίρκα Παπακωνσταντίνου και Ναταλία Δραγούμη.

Γιάννης Πουλόπουλος (για την Ναταλία Δραγούμη): *Μήπως όταν ήταν μικρή έγδνε τις κούκλες της και τις έβαζε να κάνουν τα ανομολόγητα; Σε πάω κατευθείαν στην ερώτηση: Ποια κυρία της σόουμπιζ, όταν ήταν μικρή έγδνε τις κούκλες της και τις έβαζε να κάνουν σεξ και όταν μεγάλωσε –εδώ είναι η διαφορά- έπινε λίγο αλκοόλ και έβγαζε αμέσως τα ρούχα της;*

Σύμφωνα με το αρχείο της υπηρεσίας, το θέμα της καταγγελίας εμφανίστηκε ξανά στις **18:15** (ένδειξη αρχείου 1:15:02-1:15:53).

Γιάννης Πουλόπουλος: *Τις νεανικές τις τρέλες θυμήθηκε στο «Αργά» του Νίκου Μαστοράκη που παρουσιάζει ο Θοδωρής Αθερίδης η Ναταλία Δραγούμη. Και μας άφησε με το στόμα ανοικτό.*

Ναταλία Δραγούμη: *Ίσως παραήμουνα άνετη, άνετη με την έννοια... ας πούμε μόλις έπινα λίγο παραπάνω έβγαζα τα ρούχα μου. Τα έβγαζα αρκετές φορές.*

Γιάννης Πουλόπουλος: *Αλλά και όταν ήταν παιδί δεν ήταν καλύτερη. Και αντί να παίζει με τις κούκλες της....*

Ναταλία Δραγούμη: *Όταν ήμουνα μικρή έπαιζα με ... (το όνομα της μάρκας της κούκλας δεν ακούγεται) τις σεξουαλικές ιστορίες τους. Δηλαδή είχα τον... (το όνομα*

της μάρκας της κούκλας δεν ακούγεται) και την.... (το όνομα της μάρκας της κούκλας δεν ακούγεται) και έπαιζα... μου άρεσε πάρα πολύ, είχα φτιάξει το σπίτι τους και αυτό που ονειρευόμουν να είμαι, δηλαδή ανεξάρτητη με τον γκόμενό μου που έρχεται να με πάρει, που κάνουμε σεξ, που ...τους έβαζα να κάνουν σεξ ας πούμε.

Η ερώτηση γίνεται και στις 17:21 (ένδειξη αρχείου 0:21:40) από την κ. Μπακοδήμου ως θέμα στα προσεχώς της εκπομπής, υπό την ένδειξη «Οσονούπω».

Μαρία Μπακοδήμου: Ποια κυρία της σόουμπιζ, όταν ήταν μικρή έγδυνε τις κούκλες της και τις έβαζε να κάνουν σεξ και όταν μεγάλωσε –εδώ είναι η διαφορά- έπινε λίγο αλκοόλ και έβγαζε αμέσως τα ρούχα της;

Το ΕΣΡ έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας ιδιώτη.

Α) Ως προς την προστασία των ανηλίκων κρίθηκαν τα εξής:

Η εκπομπή με τίτλο «ΦΩΤΗΣ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑ LIVE» αποτελεί μία ψυχαγωγική εκπομπή, την οποία παρουσιάζουν οι κ.κ. Σεργουλόπουλος και Μπακοδήμου και ασχολείται κυρίως με πρόσωπα και θέματα της ελληνικής και ξένης «showbiz». Η εκπομπή είχε σήμανση 2^{ης} κατηγορίας χρώματος μπλε «κατάλληλο – επιθυμητή η γονική συναίνεση» και μεταδόθηκε μεταξύ 17.00 και 18.50, δηλαδή σύμφωνα με ό,τι προβλέπει η ΥΑ 6138/2000. Κατά τη διάρκεια της εκπομπής διενεργούνται διάφορα κουίζ, στα οποία τίθενται ερωτήματα προς τους παρουσιαστές ή και το κοινό σχετικά με διάφορα γεγονότα που αφορούν πρόσωπα του εθνικού και διεθνούς καλλιτεχνικού χώρου υπό μορφή πολλαπλών απαντήσεων, από τις οποίες καλούνται να επιλέξουν τη σωστή. Σε ένα από τα κουίζ που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω εκπομπής ετίθετο η εξής ερώτηση: ποια γνωστή ηθοποιός όταν ήταν μικρή έγδυνε τις κούκλες της και τις έβαζε να κάνουν σεξ. Οι παρουσιαστές της εκπομπής έπρεπε να επιλέξουν μία μεταξύ τεσσάρων γυναικών (δύο ηθοποιών, μίας παρουσιάστριας και μίας τραγουδίστριας). Η αναφορά στο κουίζ αυτό έγινε 4 φορές, ενώ μετά την αποκάλυψη της σωστής απάντησης μεταδόθηκε και σχετικό βίντεο που περιείχε απόσπασμα από την τηλεοπτική εκπομπή «ΑΡΓΑ», στην οποία η συγκεκριμένη ηθοποιός είχε δηλώσει τα παραπάνω στον παρουσιαστή της κ. Αθερίδη.

Τα επίμαχα αποσπάσματα της εκπομπής μεταδόθηκαν στις 16.57 – 17.13, 18.10 – 18.13, 18.15 και 17.21 (ένδειξη DVD), ώρα που ήταν πιθανή η παρακολούθησή τους από ανηλίκους. Η αναφορά κατά τη διάρκεια της εκπομπής του γεγονότος ότι μία γνωστή ηθοποιός όταν ήταν παιδί έγδυνε τις κούκλες της και τις έβαζε να κάνουν σεξ μεταξύ τους απέβλεπε στον κοινωνικό σχολιασμό του συγκεκριμένου γεγονότος και στην πρόκληση πειραχτικών σχολίων μεταξύ των παρουσιαστών και των λοιπών συντελεστών της εκπομπής. Το γεγονός αυτό αφορούσε σε ένα αθώο και φυσιολογικό παιδικό παιχνίδι που σχετιζόταν με την ανάπτυξη της ερωτικής ζωής των ανηλίκων και εμπεριείχε στοιχεία σεξουαλικού χαρακτήρα. Επειδή, όμως, η παρουσίασή του έγινε από μία τηλεοπτική εκπομπή που μεταδόθηκε απόγευμα, ώρα δηλαδή που συνηθίζουν να παρακολουθούν τηλεόραση και ανήλικοι, μπορούσε να τους επηρεάσει αρνητικά, επειδή οι ανήλικοι δεν διαθέτουν την απαιτούμενη ωριμότητα και επιπλέον επειδή η παρουσίαση του γεγονότος αυτού πραγματοποιήθηκε από την τηλεόραση που μέσα από τη δύναμη της εικόνας ασκεί επίδραση στον τηλεθεατή και επειδή αφορούσε ένα δημόσιο πρόσωπο, μία ηθοποιό που είναι γνωστή στο ευρύ κοινό.

Β) Ως προς την ποιοτική στάθμη του προγράμματος κρίθηκαν τα εξής:

Οι εκπομπές των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών οφείλουν να εξασφαλίζουν την ανάπτυξη προγραμμάτων στους τομείς της ψυχαγωγίας, ενημέρωσης ή επιμόρφωσης του κοινού (άρθρο 2 παρ. 6 δ του Ν. 2328/1995), ανάλογα και με τον χαρακτήρα του προγράμματος που έχουν επιλέξει να μεταδίδουν (ενημερωτικό ή μη), ενώ στόχος και κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης γενικότερα είναι η εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των εκπομπών που επιτυγχάνεται με την βελτίωση και αναβάθμιση του πολιτιστικού επιπέδου της Χώρας.

Το πρόγραμμα που μεταδίδεται από τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς υπόκειται σε ορισμένα όρια και περιορισμούς, τα οποία τίθενται, τόσο από το Σύνταγμα γενικά, όσο και από τους κώδικες δεοντολογίας των διαφόρων κατηγοριών εκπομπών. Όσον αφορά στο Σύνταγμα, τα όρια αυτά τίθενται, τόσο από το άρθρο 15 παρ. 2, το οποίο θεσπίζει την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, όσο και γενικότερα από το άρθρο 2 για το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου, το οποίο καλύπτει και το δικαίωμα του ατόμου – τηλεθεατή να βλέπει και να παρακολουθεί εκπομπές, οι οποίες δεν θίγουν την προσωπικότητα και την αξιοπρέπειά του ως ατόμου.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του Νόμου 2328/1995 οι επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται άδειες λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικού σταθμού ασκούν κατά παραχώρηση δημοσία λειτουργία και οφείλουν να ασκούν το δημόσιο λειτουργήμα τους για την προαγωγή του πολιτισμού και όχι την εξοικείωση της νεολαίας με τον εκχυδαϊσμό.

Το Ε.Σ.Ρ. στο πλαίσιο του ελέγχου που ασκεί στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση, μεριμνά για τη διαφύλαξη από τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς κατά τη μετάδοση των εκπομπών τους του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου και της προστασίας της προσωπικότητάς του που απορρέει από αυτήν σύμφωνα και με το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος.

Η εξεταζόμενη εκπομπή συνιστούσε μία ψυχαγωγική εκπομπή και το ύφος του συνόλου αυτής ήταν χαλαρό, χαρούμενο, με πολλά χιουμοριστικά στοιχεία. Ο χαρακτήρας, όμως, της εκπομπής ως ψυχαγωγικής δεν αναιρεί την υποχρέωση εξασφάλισης της ποιοτικής στάθμης (ΣτΕ 714/2013). Η έλλειψη ευπρέπειας και σεμνότητας που διαπιστώθηκε κατά την παρουσίαση των επίμαχων αποσπασμάτων της εκπομπής υποβάθμισε την ποιότητά της (ΣτΕ 2984/2013), ενώ εξάλλου το γεγονός ότι η εκπομπή αυτή μεταδόθηκε από την τηλεόραση που απευθύνεται σε άοριστο αριθμό ατόμων έχει ως αποτέλεσμα το περιεχόμενό της να ασκεί άμεση επίδραση στους τηλεθεατές, ειδικά όταν αυτοί είναι μικρής ηλικίας και επηρεάζονται πιο εύκολα από τα μηνύματα που δέχονται.

Για τις εν λόγω εκτροπές ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση της συστάσεως.

**Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία *ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.* ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού *STAR CHANNEL*, τη διοικητική κύρωση της συστάσεως, όπως μη μεταδίδει προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και εκπομπές του δεν έχουν την από το Σύνταγμα επιβαλλομένη ποιότητα, με απειλή επιβολής αυστηροτέρων κυρώσεων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 17^η Σεπτεμβρίου 2015.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΛΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

Αναρτήθηκε στην ΔΙΑΥΓΕΙΑ κατά την 6^η Νοεμβρίου 2015.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΓΑΛΑΝΗ